

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Харківський національний університет внутрішніх справ

Кафедра соціальних та економічних дисциплін, факультет № 2

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

з навчальної дисципліни «Ризикологія»

вибіркових компонент

освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

071 «Облік і оподаткування»

**м. Харків
2023 рік**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 21.12.2023 р. № 11

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 2
Протокол від 20.12.2023 р. № 12

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 21.12.2023 р. № 11

Розглянуто на засіданні кафедри соціальних та економічних дисциплін
(протокол від 13.12.2023 р. № 12)

Розробник: доцент кафедри соціальних та економічних дисциплін, кандидат економічних наук Сусіденко Олексій Валентинович.

Рецензенти:

1. Декан факультету економічних відносин та фінансів Державного біотехнологічного університету, д.е.н., проф. Ларіна Т.Ф.
2. Завідувач кафедри соціальних та економічних дисциплін факультету № 2 ХНУВС, к.е.н., доц. Ткаченко С.О.

ПЕРЕЛІК ТЕМ, ВИНЕСЕНИХ НА СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

ТЕМА 1. ПРОГНОЗУВАННЯ РИЗИКІВ: СУТНІСТЬ, ПРЕДМЕТ І ОБ'ЄКТ.

Семінарське заняття – 2 години

Питання до семінарського заняття

1. Поняття ризику. Алгоритм оцінки й обґрунтування господарського ризику.
2. Основні причини економічного ризику.

Рекомендована література Основні літературні джерела

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Ризикологія для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf
2. Онофрієнко Н.О. Статистика: конспект лекцій: Навч. посібник. – Кривий Ріг: Криворізький національний університет, 2016. – 108 с. URL: http://www.kgt.dp.ua/files/20171129154854_statistika.pdf
3. Про офіційну статистику : Закон України від 16 серп. 2022 року № 2524-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
4. Статистика: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. Н.Л. Кузьмінська. – Електронні текстові дані (1 файл: 1326 Кб). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 162 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/38742/1/Statistica_lecture_2018.pdf

Додаткові літературні джерела

5. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

ТЕМА 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РИЗИКУ.

Семінарське заняття – 2 години

Питання до семінарського заняття

1. Види втрат у підприємницькій діяльності. Форми, види і способи статистичного спостереження.
2. Ідентифікація ризику як перший етап його оцінки й обґрунтування.

Рекомендована література

Основні літературні джерела

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Ризикологія для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf
2. Онофрієнко Н.О. Статистика: конспект лекцій: Навч. посібник. – Кривий Ріг: Криворізький національний університет, 2016. – 108 с. URL: http://www.kgt.dp.ua/files/20171129154854_statistika.pdf
3. Про офіційну статистику : Закон України від 16 серп. 2022 року № 2524-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
4. Статистика: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. Н.Л. Кузьмінська. – Електронні текстові дані (1 файл: 1326 Кб). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 162 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/38742/1/Statistica_lecture_2018.pdf

Додаткові літературні джерела

5. Глосарій до плану статистичного спостереження : затв. наказом Державного комітету статистики України від 29 груд. 2009 р. №498. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm
6. Інструкція зі статистики заробітної плати : затв. наказом Державного комітету статистики України від 13 січ. 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04#Text>
7. Інструкція зі статистики кількості працівників : затв. наказом Державного комітету статистики України від 28 верес. 2005 р. № 286. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1442-05#Text>
8. Методологічні положення про використання фінансової звітності підприємств для цілей статистики підприємств : затв. наказом Державного комітету статистики України від 31 груд. 2014 р. № 417. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_/2ed_d_pidpr.htm
9. Про затвердження форм державних статистичних спостережень № 2-інвестиції (квартальна) «Звіт про капітальні інвестиції», № 2-ОЗ ІНВ (річна) «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції» : Наказ Державної служби статистики України від 12 верес. 2023 р. № 264. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0264832-23#Text>
10. Про затвердження форм державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) «Звіт із праці» та № 1-ПВ (квартальна) «Звіт із праці»: Наказ Державної служби статистики України від 30 берез. 2023 р. № 128. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0128832-23#Text>

11. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) «Звіт із праці» від 31 жовт. 2022 р. № 19.1.2-12/45-22. URL: <https://document.vobu.ua/doc/16972>

12. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження №1-ПВ (квартальна) «Звіт із праці» від 31 жовт. 2022 р. № 19.1.2-12/44-22. URL:

https://ips.ligazakon.net/document/view/fn075903?an=2&ed=2022_10_31

13. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження №2-ОЗ ІНВ (річна) «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції» від 26 верес. 2022 р. № 19.1.2-12/37-22. URL:

https://ips.ligazakon.net/document/view/FN075927?an=1&ed=2022_09_26

14. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL:

http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

ТЕМА 3. СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ РИЗИКУ.

Семінарське заняття – 4 години

Питання до семінарського заняття

1. Поведінка суб'єктів ризику. Методологія статистичних групувань.
2. Ставлення до ризику й ефективність ризику.

Рекомендована література

Основні літературні джерела

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Ризикологія для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf

2. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соколов, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соколова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с. URL: <https://karazinbook.com/pdfbook/540>

3. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острого : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с. URL: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/8418/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2_%

[D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%9D%D0%92.pdf](#)

4. Онофрієнко Н.О. Статистика: конспект лекцій: Навч. посібник. – Кривий Ріг: Криворізький національний університет, 2016. – 108 с. URL: http://www.kgt.dp.ua/files/20171129154854_statistika.pdf

5. Про офіційну статистику : Закон України від 16 серп. 2022 року № 2524-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>

6. Статистика: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. Н.Л. Кузьмінська. – Електронні текстові дані (1 файл: 1326 Кб). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 162 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/38742/1/Statistica_lecture_2018.pdf

Додаткові літературні джерела

7. Глосарій до плану статистичного спостереження : затв. наказом Державного комітету статистики України від 29 груд. 2009 р. №498. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm

8. Інструкція зі статистики заробітної плати : затв. наказом Державного комітету статистики України від 13 січ. 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04#Text>

9. Інструкція зі статистики кількості працівників : затв. наказом Державного комітету статистики України від 28 верес. 2005 р. № 286. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1442-05#Text>

10. Методичні рекомендації розрахунку рівня тіньової економіки : затв. наказом Міністерства економіки України від 18 лют. 2009 р. № 123. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0123665-09#Text>

11. Методологічні положення державного статистичного спостереження «Річні національні рахунки» : затв. наказом Державної служби статистики України від 26 лип. 2022 р. № 214 (зі змінами, затвердженими наказом Державної служби статистики 30 грудня 2022 року № 455). URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/210/210_2022.pdf

12. Методологічні положення зі статистики. Державна служба статистики України : сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html

13. Методологічні положення про використання фінансової звітності підприємств для цілей статистики підприємств : затв. наказом Державного комітету статистики України від 31 груд. 2014 р. № 417. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_2ed_d_pidpr.htm

14. Про затвердження форм державних статистичних спостережень № 2-інвестиції (квартальна) «Звіт про капітальні інвестиції», № 2-ОЗ ІНВ (річна) «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції» : Наказ Державної служби статистики України від 12 верес. 2023 р. № 264. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0264832-23#Text>

15. Про затвердження форм державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) «Звіт із праці» та № 1-ПВ (квартальна) «Звіт із праці»:

Наказ Державної служби статистики України від 30 берез. 2023 р. № 128.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0128832-23#Text>

16. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) «Звіт із праці» від 31 жовт. 2022 р. № 19.1.2-12/45-22. URL: <https://document.vobu.ua/doc/16972>

17. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження №1-ПВ (квартальна) «Звіт із праці» від 31 жовт. 2022 р. № 19.1.2-12/44-22. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/fn075903?an=2&ed=2022_10_31

18. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження №2-ОЗ ІНВ (річна) «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції» від 26 верес. 2022 р. № 19.1.2-12/37-22. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/FN075927?an=1&ed=2022_09_26

19. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

ТЕМА 4. СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОГО РИЗИК - ПРОГНОЗУВАННЯ.

Семінарське заняття – 4 години

Питання до семінарського заняття

1. Ризик в абсолютному вираженні.
2. Ризик у відносному виразі.

Рекомендована література Основні літературні джерела

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Статистика для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf
2. Онофрієнко Н.О. Статистика: конспект лекцій: Навч. посібник. – Кривий Ріг: Криворізький національний університет, 2016. – 108 с. URL: http://www.kgt.dp.ua/files/20171129154854_statistika.pdf
3. Статистика: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад. Н.Л. Кузьмінська. – Електронні текстові дані (1 файл: 1326 Кб). – Київ : КПІ

ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 162 с. URL:
https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/38742/1/Statistica_lecture_2018.pdf

Додаткові літературні джерела

4. Методологічні положення зі статистики. Державна служба статистики України : сайт. URL:
http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html

5. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL:
http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

ТЕМА 5. МЕТОДИ ТЕХНІЧНОГО АНАЛІЗУ РИЗИКУ.

Семінарське заняття – 2 години

Питання до семінарського заняття

1. Допустимий критичний та катастрофічний ризик. Крива щільності розподілу ймовірності настання випадкових втрат.
2. Ризик та нерівність Чебишева.

Питання для контролю знань

1. У чому полягає мета розроблення статистичних класифікацій?
2. Охарактеризуйте основні типи статистичних класифікацій.
3. Що означає «гармонізація класифікацій»?
4. Що таке класифікація?
5. Що таке класифікатор?
6. Назвіть етапи побудови класифікацій.
7. Назвіть основні національні класифікації в Україні.
8. Яку роль відіграють класифікації в економічній статистиці?
9. Назвіть основні джерела інформації про міжнародні статистичні класифікації.
10. У чому полягає різниця між статистичною класифікацією і номенклатурою?

Теми доповідей

1. Єдина система класифікації і кодування техніко-економічної та соціальної інформації (ЄСКК).
2. Інформаційні потреби користувачів щодо даних про економіку.

Рекомендована література Основні літературні джерела

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Статистика для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf
2. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соболева. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с. URL: <https://karazinbook.com/pdfbook/540>
3. Про офіційну статистику : Закон України від 16 серп. 2022 року № 2524-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>

Додаткові літературні джерела

4. Методологічні положення зі статистики. Державна служба статистики України : сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html
5. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

ТЕМА 6. ЕКСТРАПОЛЯЦІЙНІ МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ ВИНИКНЕННЯ РИЗИКУ.

Семінарське заняття – 2 години

Питання до семінарського заняття

1. Оцінка ризику: рівень ризику і ризик часу.
2. Коефіцієнт чутливості β .

Рекомендована література Основні літературні джерела

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Статистика для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf
2. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соболева. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с. URL: <https://karazinbook.com/pdfbook/540>

Додаткові літературні джерела

3. Методологічні положення державного статистичного спостереження «Річні національні рахунки» : затв. наказом Державної служби статистики України від 26 лип. 2022 р. № 214 (зі змінами,

затвердженими наказом Державної служби статистики 30 грудня 2022 року № 455). URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/210/210_2022.pdf

4. Методологічні положення зі статистики. Державна служба статистики України : сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html

5. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

ТЕМА 7. ЕКСПЕРТНІ МЕТОДИ ПРОГНОЗУВАННЯ РИЗИКУ.

Семінарське заняття – 4 години

Питання до семінарського заняття

1. Концепція корисності.

Рекомендована література

Основні літературні джерела

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Ризикологія для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf

2. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соколов, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соколова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с. URL: <https://karazinbook.com/pdfbook/540>

Додаткові літературні джерела

3. Методичні рекомендації розрахунку рівня тіньової економіки : затв. наказом Міністерства економіки України від 18 лют. 2009 р. № 123. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0123665-09#Text>

4. Методологічні положення державного статистичного спостереження «Річні національні рахунки» : затв. наказом Державної служби статистики України від 26 лип. 2022 р. № 214 (зі змінами, затвердженими наказом Державної служби статистики 30 грудня 2022 року № 455). URL: https://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/210/210_2022.pdf

5. Методологічні положення зі статистики. Державна служба статистики України : сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html

6. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г.

Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

ТЕМА 8. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЕКОНОМІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ РИЗИКУ.

Семінарське заняття – 4 години

Питання до семінарського заняття

- 1.Різні схильності до ризику та корисність
- 2.Криві байдужості.

Рекомендована література

Основні літературні джерела

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Ризикологія для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf
2. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соболева. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с. URL: <https://karazinbook.com/pdfbook/540>

Додаткові літературні джерела

3. Інструкція зі статистики заробітної плати : затв. наказом Державного комітету статистики України від 13 січ. 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04#Text>
4. Інструкція зі статистики кількості працівників : затв. наказом Державного комітету статистики України від 28 верес. 2005 р. № 286. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1442-05#Text>
5. Методологічні положення зі статистики. Державна служба статистики України : сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html
6. Методологічні положення про використання фінансової звітності підприємств для цілей статистики підприємств : затв. наказом Державного комітету статистики України від 31 груд. 2014 р. № 417. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_2ed_d_pidpr.htm
7. Про затвердження форм державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) «Звіт із праці» та № 1-ПВ (квартальна) «Звіт із праці»: Наказ Державної служби статистики України від 30 берез. 2023 р. № 128. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0128832-23#Text>
8. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження № 1-ПВ (місячна) «Звіт із праці» від 31 жовт. 2022 р. № 19.1.2-12/45-22. URL: <https://document.vobu.ua/doc/16972>
9. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження №1-ПВ (квартальна) «Звіт із праці» від 31 жовт. 2022 р.

№ 19.1.2-12/44-22.

URL:

https://ips.ligazakon.net/document/view/fn075903?an=2&ed=2022_10_31

10. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL:

http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

Тема № 9. Статистика основних і оборотних активів.

Семінарське заняття – 4 години

Питання до семінарського заняття

1. Оцінювання стану та руху основного капіталу.
2. Показники простого та розширеного відтворення основних засобів.
3. Оцінювання обсягу та руху оборотного капіталу.

Рекомендована література

Основні літературні джерела

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Статистика для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf

2. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соколов, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соколова. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с. URL: <https://karazinbook.com/pdfbook/540>

Додаткові літературні джерела

7. Методологічні положення зі статистики. Державна служба статистики України : сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html

8. Методологічні положення про використання фінансової звітності підприємств для цілей статистики підприємств : затв. наказом Державного комітету статистики України від 31 груд. 2014 р. № 417. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_/2ed_d_pidpr.htm

9. Про затвердження форм державних статистичних спостережень № 2-інвестиції (квартальна) «Звіт про капітальні інвестиції», № 2-ОЗ ІНВ (річна) «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції» : Наказ Державної служби статистики України від 12 верес. 2023 р. № 264. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0264832-23#Text>

10. Роз'яснення щодо показників форми державного статистичного спостереження №2-ОЗ ІНВ (річна) «Звіт про наявність і рух необоротних активів, амортизацію та капітальні інвестиції» від 26 верес. 2022 р. № 19.1.2-

12/37-22.

URL:

https://ips.ligazakon.net/document/view/FN075927?an=1&ed=2022_09_26

11. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

Тема № 10. Статистика результатів фінансово-господарської діяльності підприємств.

Семінарське заняття – 2 години

Питання до семінарського заняття

1. Показники оцінки майнового стану та прибутковості господарської діяльності.
2. Показники платоспроможності та фінансової стійкості підприємств.

Рекомендована література

Основні літературні джерела

1. Городянська Л.В., Сизов А.І. Статистика для економістів: навчальний посібник./ Городянська Л.В., Сизов А.І.; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, військовий ін-т, каф. фінансового забезпечення військ. – К.: [Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка], 2019. – 350 с. URL: https://mil.knu.ua/files/258_975646281.pdf
2. Економічна статистика: навчальний посібник / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соболева. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 388 с. URL: <https://karazinbook.com/pdfbook/540>
3. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острого : Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с. URL: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/8418/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%9D%D0%92.pdf

Додаткові літературні джерела

4. Методологічні положення зі статистики. Державна служба статистики України : сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/titul.html
5. Методологічні положення про використання фінансової звітності підприємств для цілей статистики підприємств : затв. наказом Державного комітету статистики України від 31 груд. 2014 р. № 417. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_/2ed_d_pidpr.htm

6. Статистичний словник / [О. Г. Осауленко, О. О. Васечко, М. В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О. Г. Осауленка; НТК статистичних досліджень. – К. : ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2012. – 498 с. URL: http://194.44.12.92:8080/jspui/bitstream/123456789/2156/1/Slovar_2012-pravkaA4kadr.pdf

Інформаційні ресурси вивчення дисципліни

Офіційний сайт Верховної Ради України	https://zakon.rada.gov.ua/laws
Офіційний сайт Державної служби статистики України	http://www.ukrstat.gov.ua/
Офіційний сайт Євростату	https://ec.europa.eu/eurostat
Офіційний сайт Національного банку України	http://www.bank.gov.ua
Сайт Мінфін	http://index.minfin.com.ua/
Статистика для економістів	https://www.youtube.com/watch?v=36v8jfdFnoE&list=PLRTLjA4LRDyYWk7yXL2J90cV0OvW2XLxT